

A escola!

UN CURS MÉS, I MALGRAT ELS
CANVIS POLÍTICS A CATALUNYA, PAÍS
VALENCIÀ O LES ILLES BALEARS, ELS
NOSTRES XIQUETS ANIRAN A LES
ESCOLES MÉS MAL FINANÇADES
D'EUROPA OCCIDENTAL.

Amb els xiquets valencians, catalans i de les illes Balears ja a escola de nou, tornem tots a les rutines més habituals. Unes rutines on l'educació, a Espanya, té un paper molt secundari. Malgrat ser una pràctica ritual el fet de posar en relleu la seua importància de futur per a qualsevol societat quan es parla del tema, després no hi parem massa atenció. I, per descomptat, tampoc no hi dediquem massa recursos públics si ens comparem amb la mitjana dels països desenvolupats del nostre entorn. De forment, ni un gra, que se sol dir. Al capdavant, entre la manca d'atenció o interès i que no hi ha diners per treballar el tema, a quasi tots els agents els resulta més còmode anar tirant sense plantejar-se si cal o no canviar coses. De manera que tenim un model educatiu sorprenentment estable des de fa ja tres dècades, malgrat la queixa habitual sobre els "canvis reiterats" que s'haurien teòricament succeït durant tots aquests anys.

I és que aquests canvis han sigut sempre més de detall que de fons. Tot i que té conseqüències si hi ha religió a l'escola o com s'avalua –i resulta totalment imprerentable l'actual situació dissenyada per apujar les mitjanes dels estudiants que la cursen– la realitat és que aquestes coses no afecten l'essència del sistema. El que resulta cridaner és, de fet, com de consolidat està el model educatiu implantat durant els anys 80 pel Partit Socialista de Felipe González i, al capdavant del Ministeri d'Educació, José María Maravall. Un model molt peculiar, si el comparem amb l'altre gran servei públic, la sanitat, que justament per aquella mateixa època també es va posar en marxa amb el PSOE, en aquest cas amb Ernest Lluch com a responsable, amb vocació i caràcter universals.

ANDRÉS
BOIX PALOP
@Andres_Boix

Si comparem un model i un altre, contrasta la vocació inversora en sanitat, així com la intenció de tenir un servei capdavanter al món, amb la poca inversió en matèria educativa i la nul·la ambició de fer les coses com els millors del nostre entorn i servir, fins i tot, d'exemple per a altres. També sobta la diferència en l'aproximació: un model enterament públic en sanitat –i pot ser aquesta una de les raons per les quals té molta més qualitat– enfront de l'ocurrència del sistema concertat en educació, que suposa segregació entre els estudiants i desresponsabilitzar els governs, que deleguen gran part de l'esforç en entitats privades, majoritàriament catòliques. Per últim, és cridaner que la descentralització haja permès molta més diferenciació en sanitat, on el model català, per exemple, és molt diferent del de la resta de l'Estat i on comunitats autònomes com ara el País Valencià o després la Comunitat de

Madrid han experimentat amb la provisió privada de part del servei, que en educació, on l'acció de les comunitats autònomes, amb l'inevitable excepció del model lingüístic, ha sigut molt semblant.

En aquest punt, veiem que les dinàmiques de canvi, per profundes que siguen, afecten molt poc el model educatiu espanyol meravallà, que sembla que haja calat fins al moll de l'os en la majoria dels ciutadans i que tindria mentalment segregat tots els gestors. Al model de república catalana que s'està debatent des de fa ja uns anys en paral·lel al "procés", on hi ha una reflexió seriosa i en clau europea sobre una educació no segregadora i que garantisca l'igualtat d'oportunitat per a tots? Als governs del canvi al País Valencià i les illes Balears –en aquest cas, de nou, feta l'excepció de la qüestió lingüística–, on hi ha l'ambició d'utilitzar al màxim les possibilitats que deixa el model autonòmic per anar experimentant amb millores que facen el model més semblant al que tenen a la resta de països desenvolupats? De moment, un any després, el que es pot detectar és, sobretot, molta prudència i molta calma, moltes poques ganes de tocar l'estructura i els fonaments, si més no perquè, molt probablement, aquesta estabilitat ha acabat catalitzant un acord social no menyspreable al voltant del concert i tot allò que suposa. I aquí estem i estarem, malauradament, pel que sembla, encara que canvien governs o hi haja una república catalana. I ni tan sols, pel que veiem, hi ha massa ganes d'anar apujant el percentatge de despesa pública que pertoca a l'educació. De manera que, un curs més, tornem a tenir les escoles més mal finançades d'Europa occidental.

Professor de dret administratiu a la Universitat de València